

Hodnocení diplomové práce

Posudek vedoucího

Jméno autora: Michal Hurt

Název práce: Na cestě jinakosti. Díla Jacka Kerouaca a Gary Snydera v perspektivě symbolické antropologie a transkulturní komunikace.

Téma práce: aktuální a přínosné.

Téma bylo v literatuře: téma v literatuře nebylo dosud zpracováno

Zaměření práce: kompilativně-interpretativní

Práce je zaměřena: teoreticky

Jazyková a stylistická úroveň práce: dobrá úroveň

Rozsah práce: přiměřený (115)

Použitá literatura: aktuální

Počet uváděných titulů:

Formální stránka práce: odpovídající

Cíl práce: splněn

Úroveň závěrečné práce: odpovídá stanoveným kritériím a požadavkům

Konkrétní náměty, připomínky nebo otázky vyžadující doplnění u obhajoby:

Tématika cesty propojená s otázkami existenciální a environmentální krize je v současné době velmi přitažlivá. Současně láká k jednostranné ideologické četbě, která autory nezřídka vede k tomu, že opouštějí kritické myšlení a z jejich textů se stávají manifesty zdravého způsobu života. Michalu Hurtovi se tomuto nebezpečí podařilo odolat a tak vznikl velmi zajímavý a kultivovaný text usilující o nahlédnutí povahy vnitřních mechanismů současné kultury ve vztahu k individuálně osobnostní a přírodní realitě, se kterou je kultura vždy provázána. Cílem DP Michala Hurta bylo prozkoumat cestu jako mnohovýznamový symbol lidské existence na pozadí díla Jacka Kerouaca a Gary Snydera. Michal Hurt se zvoleným tématem zabývá specificky optikou kulturně antropologické perspektivy pomocí dynamismů a mechanismů, které v kultuře odhaluje symbolicko-antropologický přístup a transkulturní analýza. Hlavní teoretický nástroj vycházející z liminality a liminoidu manželů Turnerových doplnil a prohloubil o další sociologické a filosofické perspektivy. To mu umožňuje identifikovat transkulturní mechanismus vycházení jako určující prvek spoluutváření identity člověka. V krouživém pohybu jeho reflexí spirálovitě sestupuje k samému jádru zkoumaného jevu, aby v něm odkrýval jeho antistrukturální moment a rozkrýval ho jako přechodovou fázi sociálního procesu. Díky tomu v cestě rozpoznává moment prahové zkušenosti poskytující jedinci význam paradoxu, otevřenosti a poznání skrze vztah k Jinakosti. Z hlediska transkulturní povahy tohoto jevu se pak před člověkem otevírá zcela nový zkušenostní základ vztahu ke svobodě a důstojnosti lidského jedince, stejně jako existenciální prožitek odpovědnosti za jeho jednání. Práce Michala Hurta si v zásadě klade tři základní cíle: 1) vytyčení hermeneutického předporozumění, 2) vytyčení

významových symbolických rovin cesty prostřednictvím teoretického modelu liminality a 3) definování transkulturních aspektů zkušenosti cesty.

U závěrečných prací na vysoké škole je třeba brát zřetel na několik hledisek.

Zprv, je to první delší text, ve kterém student humanitního oboru prokazuje schopnost vyhledat si, načíst, pochopit a zpracovat relevantní odbornou literaturu. V případě práce Michala Hurta byl tento požadavek naplněn nadmíru uspokojivě. Použitá literatura na dané téma je bohatá a především aktuální. Autor nečerpá pouze z několika notoricky známých knih, z poznámkového aparátu je znát, že rešerši a četbě věnoval velkou pozornost. Možná by však stálo za to, aby zdrojovou literaturu systematizoval a kriticky zhodnotil, například rozdělením jednotlivých teoretických přístupů.

Zadruhé, u závěrečných prací považují za zásadní, zda je student schopen alespoň rámcově splnit nárok na aplikaci zvoleného teoretického přístupu na studovaný případ. Zde se setkáváme s použitím teoretického přístupů Victora Turnera, které dále rozvíjí za pomoci dalších teoretiků teorie liminality, s metodologií mytického symbolismu Paula Ricoeura, s Heideggerovou ontologií bytí, existenciální kategorií vycházení Gabriela Marcela a celou řadou dalších přístupů, které vplétá do koncizního metodologického celku. Nesmíme také opomenout skutečnost, že autor pracuje také s transkulturními koncepty Z. Sokolíčkové a konceptem transkulturality autora přítomného posudku. Volba příslušných teorií tedy dává smysl. Z textu je zřejmé, že student jejich jádrové principy pochopil a velmi dobře ji „nasadil“ materiál nasbíraný během vlastního teoretického výzkumu. Výsledkem je, na poměry magisterského studia, mimořádně zajímavá syntéza.

Třetím kritériem pro posouzení práce by měla být kvalita vlastní analýzy, tedy nakolik jsou rozebíraná data vypovídající a k věci, a jak je zvládnutá metodologie. Teoreticko-analytický výzkum, který student prováděl je metodologicky dobře uchopen a uspokojivě doložen. Čtenář si může být jist, že dílčí závěry nejsou vymyšlené ad hoc, ale skutečně se dají odvodit z logických vztahů, vyvozených na základě studia relevantní literatury. Nicméně, do určité míry je patrné, že volba literatury a autorů je u takto široce pojaté tematiky nutně arbitrární.

Konečně posledním, ale z hlediska oboru, ke kterému student přísluší, nejpodstatnějším hlediskem pro hodnocení práce je to, nakolik DP rozvíjí koncept transkulturní komunikace či alespoň nakolik je patrná snaha zakotvit téma a způsob jeho zpracování v kontextu rozvíjejícího se oboru. S touto výzvou se autor vyrovnala nadmíru uspokojivě. Úvaha nad tím, jak daná práce souvisí s transkulturní komunikací, se neomezuje na obvyklý nicneříkající odstavec plný banalit, ale sestává z hutného zamyšlení nad souvislostmi mezi kulturou, paradigmaty myšlení (jako např. subjektivě-objektivním vnímáním světa, konzumerismem nebo nihilismem), kosmologickými předpoklady uspořádání vztahů a přírodní realitou, respektive její postupující degradací. Transkulturní reflexe Michala Hurta je tak dobrým a řekl bych dokonce, že doposud nejzdařilejším a reprezentativním příkladem toho, kam může myšlení magisterského studenta za dva roky studia dospět. Dokonce si dovoluji říci, že v českém prostředí se tematikou a reflexí transkulturality zabývá způsobem, který nemá srovnání. Bylo by dobré, aby kdokoliv se chce zabývat otázkou transkulturality, tuto práci velmi seriózně četl a promýšlel. Celkově práci hodnotím jako příkladnou a modelovou pro další studenty, diplomanty a badatele. Pokud jde o oborově relevantní, teoretické, metodologické zvládnutí úkolu sepsání diplomové práce, jedná se o excelentní výkon hodný ocenění.

Závěrem bych rád zdůraznil, že diplomovou práci Michala Hurta jsem sledoval s mimořádnou radostí. Každou z mnoha verzí textu jsem četl s chutí bez pocitu, že mne to unavuje číst. Autor prokázal jednoznačně vynikající potenciál, který svědčí o způsobilosti pokračovat v doktorském studiu, ke kterému má značné předpoklady, což bych rád podpořil. Současně bych se velmi přimlouval za knižní vydání!

Výsledné hodnocení: Předložená diplomová práce splňuje vrchovatě podmínky a nároky kladené na odbornou práci.

K obhajobě si připravte odpovědi na otázky:

- 1) V čem byste v kontextu díla Gary Snydera z hlediska transkulturního přístupu viděl rozlišení mezi ideologickým a personalisticko-transkulturním environmentalismem?

Datum: 10. 5. 2023

Th.Lic. František Burda, Ph.D.

Podpis